

Uzasadnienie

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) dyrektywy siedliskowej (DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992, z późn. zm.). Dokument ten tworzy ramy prawne do działania wszystkim podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.). Kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, plan zadań ochronnych na okres 10 lat ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego (w formie zarządzenia), właściwy terytorialnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Plan ten może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

W przypadku omawianego obszaru Natura 2000 **Łąki Kazuńskie PLH140048**, zwanego dalej obszarem Natura 2000, za ustanowienie planu zadań ochronnych odpowiedzialny jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie. Projekt dokumentacji został sporządzony przez wyłonionego w trybie przetargu nieograniczonego wykonawcę – Biuro Badań, Monitoringu i Ochrony Przyrody „EcoFalk” Michał Falkowski, w ramach projektu POIS.05.03.00-00-285/10 „Projekty planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie województw kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego”, którego beneficjentem jest Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy.

Tryb oraz zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych, określony został przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) jeśli jest taka potrzeba, wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.). Ponadto, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.) projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą. Zgodnie z art. 131 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z art. 28 ust. 5 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych może być poddany opiniowaniu przez regionalną radę ochrony przyrody.

Omawiany obszar Natura 2000, został zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (nr aktu normatywnego C(2010) 9669), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 8 lutego 2011 r., która została zastąpiona decyzją Komisji (UE) 2016/2334 z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dziesiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 8191) Dz. U. UE. L. 353/324 z dnia 23 grudnia 2016 r.

Projekt planu zadań ochronnych sporządzono dla całego obszaru Natura 2000, bowiem nie stwierdzono występowania przesłanek o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody, to jest dla obszaru Natura 2000 ani jego części nie ustanowiono planu ochrony, na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody. Obszar Natura 2000 nie znajduje się w obszarach morskich. Obszar Natura 2000 nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz ustalono jego granice według współrzędnych załamania granicy w układzie PL – 1992. Na podstawie danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych - zwanym dalej SDF, oraz badań przeprowadzonych na potrzeby planu zadań ochronnych, zidentyfikowano przedmioty ochrony, którymi są: **3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) oraz 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*.**

Dokonana w trakcie prac terenowych ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 wykazała następujące:

- 1) W stosunku do siedliska 3150, z waloryzujących go zbiorowisk ze związków *Potamion* i *Nymphaeion* stwierdzono następujące zespoły: moczarki kanadyjskiej *Elodeetum canadensis*, włosienicznika krązkolistnego *Ranunculetum circinatis*, rogatka sztywnego *Ceratophylletum*

demersi, wywłócznika okółkowego *Myriophylletum verticillati*, rdestnicy połyskującej *Potametum lucenstis*, rdestnicy grzebieniastej *Potametum pectinati*, grążela żółtego, grzybieni białych *Nupharo-Nymphaeetum albae* i zabiściku pływającego *Hydrocharitetum morsuranae*. Strefę brzegową starorzeczy porasta roślinność szuwarowa. Spośród zespołów ze związku *Phragmition* grupującego szuwały właściwe (wysokie) można tu wyróżnić szuwały: trzcinowy *Phragmitetum australis*, pałki wąskolistnej *Typhetum angustifoliae*, skrzypu bagiennego *Equisetum fluviatile*, jeżogłówki gałęzistej *Sparganietum erecti* i oczeretu jeziornego *Scirpetum lacustris*. W miejscach, w których w pełni sezonu wegetacyjnego woda wysycha, wykształciły się szuwały manny mielec *Glycerietum maximae* oraz zbiorowisko *Oenanthe-Rorippetum* budowane przez kropidło wodne *Oenanthe aquatica* i rzepicę ziemnowodną *Rorippa amphibia*. Strefę nadbrzeżną i skrajne obrzeża mis starorzeczy porastają zadrzewienia olszowe, fragmenty łągów oraz zarośla wierzbowe. W obrębie obszaru oprócz dwóch dużych i dobrze zachowanych starorzeczy: Jeziora Górnego i Jeziora Dolnego, znajduje się bezmienny, silnie wypłycony i zarośnięty zbiornik (nie wykazany w trakcie tworzenia obszaru). Jego dno wysłane jest mułem organicznym, którego zasadniczym składnikiem jest detrytus roślinny. Intensywny rozwój roślinności wodnej i szuwarowej zwiększa miąższość osadów dennych. Ma on bardzo duży walor przyrodniczy i mimo złej oceny stanu zachowania płatu (U2), w ocenie Eksperta nie obniża on oceny ogólnej stanu ochrony siedliska w obszarze. Jednocześnie warto podkreślić, iż analiza uwarunkowań przyrodniczych wskazuje na brak merytorycznych przesłanek do podjęcia działań mających na celu poprawę stanu płatu siedliska w omawianym zakresie. Czynna ochrona polegająca na pogłębieniu zbiornika byłaby równoznaczna z drastyczną ingerencją w dotychczasowy przyrodniczy układ przestrzenny. Zniszczeniu uległyby stanowiska łągowe kilkunastu gatunków ptaków (w tym z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej) oraz rzadkich i podlegających ochronie bezkręgowców. Biorąc powyższe pod uwagę, ocena stanu zachowania przedmiotu ochrony wskazuje na właściwy (FV) stan zachowania.

- 2) Siedlisko 6410 reprezentowane jest przez *Selino-Molinietum*, zróżnicowane na dwa podzespoły *Selino-Molinietum cirsietosum palustre* i *Selino-Molinietum caricetosum paniceae*. Charakterystyczną fizjonomię nadaje mu trzęślica modra *Molinia caerulea*, przytulia północna *Galium boreale*, sity – rozpierzchny *Juncus effusus* i skupiony *Juncus conglomeratus* oraz przedstawiciele łąk wilgotnych związku *Calthion*. Z innych gatunków tu występujących warto wymienić storczyka kukułkę (stopłamka) krwistą *Dactylorhiza incarnata*. Istotnym elementem są rośliny związane z torfowiskami przejściowymi ze związku *Caricetalia nigrae* – turzycy pospolitej *Carex nigra* i mietlica psia *Agrostis canina*. Łąki trzęślicowe w obszarze cechuje znaczne zubożenie florystyczne. Zaniechanie użytkowania uruchomiło sukcesję wtórną, w efekcie czego w miejscach o dużej wilgotności podłoża wzrasta udział przedstawicieli ziołorośli związku *Filipendulion* oraz pojawia się nalot olszy czarnej *Alnus glutinosa*. W miejscach przesuszonych, łąki trzęślicowe kolonizowane są przez śmiałka darniowego *Deschampsia caespitosa*, pokrzywę zwyczajną *Urtica dioica* oraz nawłocie: późną *Solidago gigantea* i kanadyjską *Solidago canadensis*. Z uwagi na powyższe, stan zachowania siedliska oceniono jako zły (U2).
- 3) Siedlisko 6510 reprezentowane jest przez zespół łąki rajgrasowej *Arrhenatheretum elatioris*. Z gatunków typowych oprócz rajgrasu wyniosłego *Arrhenatherum elatius* występują tu: krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, koniczyna łąkowa *Trifolium pratense*, wiechlina łąkowa *Poa pratensis*, chaber łąkowy *Centaurea jacea* i przytulia pospolita *Galium mollugo*. W granicach ostoi siedlisko wykazuje znaczne zróżnicowanie, co wynika ze skrajnych warunków wilgotnościowych. Pod względem fitosocjologicznym wyróżniono trzy podzespoły:
 - a. *Arrhenatheretum elatioris alopecuro-polygotenosum*, cechujący się znacznym udziałem ilościowym gatunków przechodzących z wilgotnych łąk, zwłaszcza: ostrożeńca warzywnego *Cirsium oleraceum*, firletki poszarpanej *Lychnis flos-cuculi*, rdestu wężownika *Polygonum bistorta*,
 - b. *Arrhenatheretum elatioris alopecuro-phalaridetosum* cechuje zwiększony udział mozgi trzcinowatej i krwawnicy pospolitej *Lythrum salicaria*, oraz

- c. *Arrhenatheretum elatioris typicum*, w którym większość występujących gatunków w runi to przedstawiciele klasy *Molinio-Arrhenatheretea*. Z roślin dominujących w runi należy wymienić: owsicę omszoną *Avenula pubescens* i tomkę wonną *Anthoxanthum odoratum*. Ponadto, rośnie tu wiele okazałych bylin dwuliściennych, takich jak: złocien właściwy *Leucanthemum vulgare*, kozibród łąkowy *Tragopogon pratensis*, jaskier ostry *Ranunculus acris*, dzwonek rozpięchły *Campanula patula* i chaber łąkowy *Centaurea jacea*.

W wyniku ograniczenia lub zaprzestania użytkowania trwałych użytków zielonych zmniejsza się powierzchnia ogólna łąk świeżych. Z jednej strony podlegają one sukcesji wtórnej, z drugiej zaznacza się silna presja urbanizacyjna (zabudowa jednorodzinna). Ponadto, powierzchnia siedliska w południowej części obszaru Natura 2000 kolonizowana jest na dużą skalę przez obce geograficznie gatunki: wrotycza pospolitego *Tanacetum vulgare* oraz nawłocie – późną *Solidago gigantea* i kanadyjską *Solidago canadensis*. Powyższe sprawia, że stan zachowania siedliska oceniono jako zły (U2).

- 4) Występowanie gatunku motyla 1060 stwierdzono w południowo-wschodniej i centralnej części obszaru, wzdłuż rowów melioracyjnych oraz w zasięgu siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000. Przepuszczalnie jednak rozsiedlony jest znacznie szerzej. Z uwagi na umiarkowane występowanie roślin żywicielskich oraz pogarszający się stan siedliska gatunku, stan zachowania oceniono jako niezadowalający (U1).

Wspomnieć tu należy, iż na etapie prac nad planem zadań ochronnych rozważana była zasadność rozszerzenia listy przedmiotów ochrony o stwierdzonego w granicach obszaru Natura 2000 kumaka nizinnego *Bombina bombina*. Gatunek ten wykazany został m.in. w opracowaniu *Ferchmin M. i in. 2011.* - „Stan rozpoznania flory i fauny projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Łąki Kazuńskie” - Towarzystwo Przyrodnicze Bocian (*mscr.*). Obecność kumaka potwierdzono również w 2012 r. podczas wizji terenowej w południowo-zachodniej części obszaru oraz podczas kolejnych badań (Górski P. 2014), gdzie stwierdzono występowanie ponad 10 samców wydających głosy godowe. Na podstawie powyższych obserwacji populację gatunku uznano za stabilną, a jej stan zachowania jako właściwy (FV). Biorąc powyższe pod uwagę, pismem znak: WPN-II.6320.5.2016.3 z dnia 29 lutego 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wystąpił z wnioskiem do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o opinię w sprawie wszczęcia procedury wprowadzenia zmian w dokumentacji dla obszaru Natura 2000 oraz wpisanie gatunku na listę przedmiotów ochrony. Zgodnie z informacją uzyskaną w dniu 8 kwietnia 2016 r., wniosek nie uzyskał akceptacji organu nadrzędnego.

Posługując się symbolami kodów zagrożeń (zgodnymi z „Listą referencyjną zagrożeń, presji i działań stanowiącą załącznik 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1”, opracowaną przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska (dostępną pod adresem internetowym <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>), zdefiniowano zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, zapisując je w kolejności alfabetycznej symbolu, w opisie wskazując ich zakres. Zaproponowany sposób zapisu, w przypadku zagrożeń o tożsamym charakterze i odnoszących się do więcej niż jednego przedmiotu ochrony, pozwolił na eliminację powtórzeń w tekście zarządzenia. Wśród zagrożeń wymienia się:

- 1) Wśród zagrożeń istniejących dla siedliska 3150, przy czym wyłącznie zbiornika zlokalizowanego w południowej części obszaru, wskazano stopniowe wypływanie i lądowacenie zbiornika (starorzecze w zaawansowanym stadium sukcesji). Analiza uwarunkowań przyrodniczych wskazuje jednak brak merytorycznych przesłanek do podjęcia działań mających na celu poprawę stanu siedliska przyrodniczego w omawianym zakresie. Czynna ochrona polegająca na pogłębieniu zbiornika wodnego byłaby równoznaczna z drastyczną ingerencją w dotychczasowy przyrodniczy układ przestrzenny, zniszczeniu uległyby stanowiska lęgowe kilkunastu gatunków ptaków, w tym z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz rzadkich i podlegających ochronie bezkręgowców. Wśród zagrożeń potencjalnych dla siedliska wyróżniono: nawożenie mogące skutkować eutrofizacją siedliska, akwakulturę (zwiększenie obsady ryb mogącą zaburzyć równowagę biologiczną), wydeptywanie

i nadmierne użytkowanie, zanieczyszczenie wód, modyfikację funkcjonowania wód (ogólnie) oraz eutrofizację.

- 2) Dla siedlisk łąkowych 6410 i 6510, wśród zagrożeń istniejących wymienia się: zaniechanie/brak koszenia, zmianę składu gatunkowego (sukcesję wtórną), obce gatunki inwazyjne i problematyczne gatunki rodzime. Wśród zagrożeń potencjalnych natomiast: zmianę sposobu uprawy gruntów, nawożenie, zabudowę, modyfikację funkcjonowania wód i eutrofizację.
- 3) Spośród zagrożeń istniejących dla gatunku motyla 1060 wskazano: zaniechanie/brak koszenia, zmianę składu gatunkowego (sukcesję wtórną), potencjalnych zaś zmianę sposobu uprawy gruntów, nawożenie, zabudowę i modyfikację funkcjonowania wód.

Analizując występujące w obszarze zagrożenia oraz ich charakter, ustalono następujące cele zadań ochronnych:

- 1) Celem działań ochronnych dla siedliska 3510 jest zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 16 ha oraz utrzymanie obecnego stanu zachowania (FV – stan właściwy). Oceny stanu zachowania oraz perspektywy osiągnięcia założonego celu nie obniża stan płatu siedliska w zaawansowanym stadium sukcesji (południowa część obszaru). Założony cel wydaje się być zatem realny w perspektywie czasu obowiązywania planu zadań ochronnych.
- 2) Celem działań ochronnych dla siedliska 6410 jest zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 50 ha oraz poprawa jego stanu zachowania z U2 (stan zły) na U1 (stan niezadowolający). Ponadto, celem działań ochronnych jest poprawa parametru struktury i funkcji siedliska poprzez zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz ograniczenie występowania procesu sukcesji.
- 3) Celem działań ochronnych dla siedliska 6510 jest zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 40 ha oraz poprawa jego stanu zachowania z U2 (stan zły) na U1 (stan niezadowolający). Ponadto, celem działań ochronnych jest poprawa parametru struktury i funkcji siedliska poprzez zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz ograniczenie występowania procesu sukcesji.
- 4) Celem działań ochronnych dla gatunku motyla 1060 jest uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony. Założony niniejszym planem cel jest możliwy do osiągnięcia. Jednocześnie realizacja zadań ochronnych zaplanowanych względem siedlisk łąkowych 6410 i 6510 przyczyni się do poprawy warunków siedliskowych gatunku.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ramach planu zadań ochronnych zaplanowano następujące zadania ochronne:

- 1) Dla siedlisk łąkowych 6410 i 6510 zaplanowano prace związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania polegające na ich ekstensywnym użytkowaniu (z podziałem na działania obligatoryjne i fakultatywne). Ocena poszczególnych wskaźników, takich jak udział gatunków charakterystycznych i ekspansywnych roślin zielnych, a także procent powierzchni zajęty przez siedlisko w transekcie i obecność martwej materii organicznej (wojłok) winny ulec poprawie, a tym samym poprawie powinna ulec ocena stanu zachowania siedliska. Tym samym osiągnięcie nakreślonego niniejszym planem celu wydaje się być realne.
- 2) W stosunku do gatunku motyla zaplanowano działania obejmujące inwentaryzację terenu pod kątem występowania gatunku, waloryzację oraz ocenę stanu zachowania przedmiotu ochrony, zgodnie z wytycznymi i metodyką monitoringu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Zaplanowany w ramach planu zadań ochronnych regularny monitoring sposobu gospodarowania terenem oraz monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunku motyla pozwoli na ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz skuteczności podjętych działań ochronnych. Z uwagi na ogólny, właściwy stan zachowania siedliska 3510 nie ma konieczności podejmowania działań z zakresu ochrony czynnej lub modyfikacji sposobu gospodarowania. Miejsce realizacji działań ochronnych w obszarze Natura 2000 wskazano zgodnie z podziałem ewidencyjnym działek. Planowane w ramach planu zadań ochronnych zadania ochronne, w trybie roboczym zostały przedstawione jednostkom administracji

samorządowej oraz członkom Zespołu Lokalnej Współpracy za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu 5 lutego 2016 r.

Analiza dokumentów planistycznych wyszczególnionych w art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody, wykazała konieczność sformułowania wskazań do wprowadzania zmiany zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Czosnów w zakresie informacji o obszarze Natura 2000 oraz obowiązujących przepisach odrębnych. Jednocześnie, nie stwierdzono występowania przesłanek do zmiany granic obszaru oraz nie stwierdzono przesłanek do sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych oraz zaplanowane w nim działania uznano za wystarczającą ochronę dla przedmiotów ochrony obszaru, zapewniającą jego integralność oraz spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000.

Wartym podkreślenia jest fakt, iż w ramach prac nad planem zadań ochronnych szeroko analizowana była kwestia wprowadzenia zakazu zabudowy na terenie działek 70, 73, 265, 326/1, 330, 331, 335/1, 340/1, 349/1, 354, 357, 358 poprzez działania ochronne lub wskazania do dokumentów planistycznych (zgodnie z uwagami Towarzystwa Przyrodniczego Bocian zgłoszonymi m.in. podczas spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy). Wskazać tu należy, że zgodnie z interpretacją przepisów prawa i wytycznymi Ministerstwa Środowiska oraz Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zapisy planu zadań ochronnych nie mogą zawierać zakazów, a tym samym wykroczać poza ustawowo nakreślony zakres dokumentu. W myśl przepisów ustawy o ochronie przyrody (art. 33-36) w granicach obszaru Natura 2000 zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Jednocześnie, nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000. Zatem przedsięwzięcie (w tym zabudowa) która może mieć znacząco negatywny wpływ na obszar Natura 2000 winna podlegać ocenie oddziaływania przedsięwzięcia w myśl przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Ponadto, zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, działania polegające na utrzymaniu wód śródlądowych, melioracji wodnych, wydobywania z wód kamienia, żwiru, piasku i innych materiałów w ramach szczególnego korzystania z wód oraz inne, obejmujące roboty ziemne mogące zmienić warunki wodne lub wodne – glebowe wymagają zgłoszenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska. Należy zatem stwierdzić, że działania tego typu, w trybie przepisów ustawowych podlegają kontroli i indywidualnej ocenie. Zgodnie z art. 127 pkt 1 lit. e i 131 pkt 8 ustawy o ochronie przyrody kto umyślnie narusza zakazy obowiązujące w obszarze Natura 2000 i kto prowadzi działania wymagające zgłoszenia, o którym mowa w art. 118 ust. 1, bez dokonania tego zgłoszenia albo niezgodnie z decyzją o wyrażeniu sprzeciwu, o której mowa w art. 118 ust. 6 pkt 1, albo bez uzyskania lub wbrew warunkom decyzji o warunkach prowadzenia działań, o której mowa w art. 118 ust. 8, w przypadku nałożenia obowiązku jej uzyskania, podlega karze aresztu albo grzywny.

Jednocześnie, na podstawie oględzin terenu przeprowadzonych we wrześniu 2015 r. należy stwierdzić, iż w zakresie:

- Działki o nr ewid. 265 (starorzecze zlokalizowane poza granicami obszaru Natura 2000) – weryfikacja danych w oparciu o podręczniki interpretacji typów siedlisk (Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny, Ministerstwo Środowiska 2004; Interpretation Manual of European Union Habitats, DG Environment 2007) wykazała, iż reprezentatywność siedliska należy ocenić jako nieznaczącą (starorzecze w zaawansowanym stadium sukcesji, z widocznym procesem łądowacenia). Brak merytorycznych przesłanek do objęcia terenu granicami obszaru Natura 2000 oraz definiowania działań ochronnych. Podkreślenia wymaga również fakt, iż teren działki 265 znajduje się w granicach

Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2007 r. Nr 42 poz. 870) oraz Uchwała Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2013 r. poz. 2486), i na terenie którego obowiązują przepisy odrębne.

- Działek o nr ewid. 326/1, 330, 331, 335/1, 340/1, 349/1, 354, 357, 358 (w granicach obszaru Natura 2000) – weryfikacja danych w oparciu o podręczniki interpretacji typów siedlisk (Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny, Ministerstwo Środowiska 2004; Interpretation Manual of European Union Habitats, DG Environment 2007) wykazała, iż reprezentatywność siedliska 6510 na omawianym terenie należy ocenić jako nieznaczącą (siedlisko w zaawansowanym stadium sukcesji ze znacznym udziałem gatunków ekspansywnych roślin zielnych i obcych geograficznie oraz silnie zubożonym udziałem gatunków charakterystycznych). Analiza zasadności podjęcia działań ochronnych mających na celu osiągnięcie parametrów struktury i funkcji siedliska minimum na poziomie U1 (stan niezadowolający) stanu zachowania, obarczona byłaby dużym ryzykiem nieosiągnięcia celu, a tym samym bezzasadnym wydatkowaniem środków publicznych. Tym samym w ramach prac nad planem zadań ochronnych odstąpiono od wykazywania siedliska 6510 w granicach ww. działek oraz definiowania wskazań do działań ochronnych w planie zadań ochronnych.
- Działek o nr ewid. 70, 73 (w granicach obszaru Natura 2000) wykazano, iż występujące tam zbiorowisko leśne należy do kręgu dynamicznego boru świeżego *Peucedano-Pinetum*. Podkreślenia wymaga tu fakt, iż ww. fitocenoza nie stanowi przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000, niemniej jednak zachowanie omawianych działek w obecnym stanie zagospodarowania (teren niezabudowany) jest kluczowa z punktu widzenia zachowania korytarza migracji i łączności w ramach sieci Natura 2000, pomiędzy Kampinoską Doliną Wisły, Łąkami Kazuńskimi a Puszcą Kampinoską. Z uwagi na to, że działania ochronne, definiowane w ramach planu zadań ochronnych skierowane są wyłącznie do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, określenie wskazań dla omawianego terenu wykracza poza zakres niniejszego dokumentu.

Istotnym elementem procesu planistycznego są konsultacje społeczne. Obowiązek ich przeprowadzenia wynika z art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W ramach procedury opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zamieszczono obwieszczenie o zamiarze przystąpienia do opracowania planu zadań ochronnych z dnia 26 marca 2012 r, które zostało zawarte w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędu. Ponadto, informacja ta została umieszczona na stronie projektu www.projektnatura.utp.edu.pl. Następnie, obwieszczeniem z dnia 24 maja 2012 r., opublikowanym w prasie (Gazeta Wyborcza Nr 118.7543/2012), poinformowano o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz o możliwości składania uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych przez okres 21 dni. Ponadto, obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia planu zadań ochronnych zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędu oraz urzędów administracji samorządowej, jak również stronie internetowej projektu www.projektnatura.utp.edu.pl. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie 21 dni nie zgłoszono uwag.

W trakcie procesu sporządzania planu zadań ochronnych, w dniach 13 lipca i 18 września 2012 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Mazowieckim, zorganizowano spotkania dyskusyjne z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy. W spotkaniach wzięli udział przedstawiciele: Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Wykonawcy projektu dokumentacji, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji

Rolnictwa, Urzędu Gminy Czosnów, Kampinoskiego Parku Narodowego, Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych oraz Towarzystwa Przyrodniczego Bocian. Na spotkaniu poinformowano, iż osoby bądź instytucje zainteresowane uczestnictwem w pracach mogą zgłaszać chęć udziału w procesie tworzenia planu zadań ochronnych poprzez bezpośredni kontakt z koordynatorem i wykonawcą projektu oraz Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Warszawie.

Wyniki prac nad projektem zostały ujęte w stabelaryzowanym dokumencie pod nazwą „Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Łąki Kazuńskie PLH140048”, który posłużył jako materiał wyjściowy do opracowania projektu planu zadań ochronnych w formie projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Planowane w ramach planu zadań ochronnych zadania ochronne, w trybie roboczym Zespołu Lokalnej Współpracy zostały udostępnione podmiotom takim jak Towarzystwo Przyrodnicze Bocian, Urząd Gminy Czosnów, Starostwo Powiatowe w Nowym Dworze Mazowieckim, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska (pismo WPN-II.6320.5.2016.AA z dnia 5 lutego 2016 r.).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie obwieszczeniem znak: WPN-II.6320.59.2016.AA z dnia 21 listopada 2016 r., zawiadomił o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (projektu zarządzenia) oraz poinformował o możliwości złożenia uwag i wniosków do dokumentu w terminie 21 dni, tj. do 13 grudnia 2017 r. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zostało opublikowane w prasie o zasięgu regionalnym (Polska Press, Metropolia Warszawska nr 94(1561)), umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz wywieszane na tablicy ogłoszeń urzędu i urzędach administracji samorządowej. Informację o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, za pośrednictwem poczty elektronicznej, wysłano między innymi do: Urzędu Gminy Czosnów, Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Mazowieckim, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Ponadto, informację o wyłożeniu projektu zarządzenia do publicznego wglądu wysłano do stowarzyszeń: Klub Przyrodników, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody "Salamandra", Centrum Ochrony Mokradeł, Towarzystwo Przyrodnicze Bocian oraz Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków.

W myśl art. 39 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, podaje do publicznej wiadomości informację o możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, do której należą założenia lub projekt dokumentu oraz wymagane przez przepisy załączniki. W przypadku omawianego obszaru Natura 2000 założenia do niniejszego dokumentu planistycznego zostały udostępnione wraz z wspomnianym wcześniej obwieszczeniem w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zadań ochronnych, zaś projekt dokumentu wraz z wymaganymi załącznikami (zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody) został udostępniony wraz z obwieszczeniem w sprawie wyłożenia do publicznego wglądu projektu planu zadań ochronnych. „Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Łąki Kazuńskie PLH140048”, dostępna jest do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie.

W trakcie udziału społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi i wnioski do projektu planu zadań ochronnych:

Lp.	Imię i nazwisko /nazwa	Data wpływu uwag do urzędu	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Uwagi
-----	------------------------	----------------------------	-------------	---------------------	-------

	instytucji				
1	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	„Proszę ujednoczyć zapis publikatora. W uzasadnieniu wpisane jest (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.)”	Uwaga nieuwzględniona.	Uwaga odnosi się do preambuły zarządzenia, tj. wstępu do aktu prawnego, opisującego okoliczności wydania niniejszego aktu. Wskazać należy, iż zgodnie z przepisami § 161 ust. 1, 2 i 3 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. z 2016 r. poz. 283) zasady przytaczania tytułów aktów normatywnych, wraz z oznaczeniem roczników oraz pozycji dzienników urzędowych, w których te akty zostały ogłoszone, wyrażone w § 158 ust. 1 i 3-7, stosuje się również w przepisach epizodycznych, przejściowych i dostosowujących oraz w przepisach zmieniających i uchylających przy powoływaniu zmienianych albo uchylanych aktów normatywnych, a także w podstawach prawnych aktów normatywnych innych niż ustawa. Podając oznaczenia roczników oraz pozycji, w których zostały ogłoszone kolejne zmiany zmienianego albo uchylanego aktu normatywnego lub jego teksty jednolite, podaje się roczniki oraz pozycje dzienników urzędowych, które ukazały się do dnia uchwalenia albo wydania aktu zmieniającego albo uchylającego. Zasadę wyrażoną w ust. 2 stosuje się odpowiednio do podstaw prawnych aktów normatywnych innych niż ustawa. Z powyższego wynika, iż w preambule zarządzenia koniecznym jest stosowanie pełnej

					<p>informacji na temat publikacji aktu normatywnego z którego wynika konieczność wydania zarządzenia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Uzasadnienie zaś do zarządzenia, mimo iż stanowi nieodłączny element projektu zarządzenia nie stanowi aktu prawnego w związku czym w jego treści dopuszcza się aby oznaczenie przytaczanego aktu normatywnego przedstawione zostało poprzez podanie rocznika i pozycji ogłoszonego tekstu jednolitego ustawy oraz informacji o dokonaniu zmian przepisów stosując wyrażenie „z późn. zm.”</p> <p>Biorąc powyższe pod uwagę, analiza treści uwagi oraz projektu zarządzenia pod kątem poprawności zapisów nie wykazała konieczność zmian w omawianym zakresie.</p>
2	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	<p>„Taki sposób przedstawienia opisów zagrożeń jest mało czytelny. Proponuję przypisać opisy do zagrożeń dla poszczególnych przedmiotów ochrony i podzielić na wiersze, tak jak ma to miejsce w pierwszych czterech kolumnach.”</p>	Uwaga nieuwzględniona.	<p>Posługując się symbolami kodów zagrożeń (zgodnymi z „Listą referencyjną zagrożeń, presji i działań stanowiącą załącznik 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1”), zdefiniowano zagrożenia dla obszaru Natura 2000, zapisując je w kolejności alfabetycznej symbolu, w opisie wskazując ich zakres.</p> <p>W przypadku zagrożeń o podobnym charakterze, odnoszących się do więcej niż jednego przedmiotu ochrony, zaproponowana chronologia zapisu pozwala na eliminację powtórzeń w tekście zarządzenia. Biorąc</p>

					powyższe pod uwagę, analiza treści uwagi oraz projektu zarządzenia pod kątem precyzyjności zapisów nie wykazała konieczność zmian w omawianym zakresie.
3	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	„Według sdf (stan na 29.11.2016 r. kumak nizinny nie jest przedmiotem ochrony w obszarze. Proszę usunąć.”	Uwaga uwzględniona.	Uwaga odnosi się do treści wiersza 5 załącznika nr 3 projektu zarządzenia udostępnionego do udziału społeczeństwa. Wskazać należy, że na etapie prac nad planem zadań ochronnych rozważana była zasadność rozszerzenia listy przedmiotów ochrony o stwierdzonego w granicach obszaru Natura 2000 kumaka nizinnego <i>Bombina bombina</i> . Z tego też względu pismem znak: WPN-II.6320.5.2016.3 z dnia 29 lutego 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wystąpił z wnioskiem do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o opinię w sprawie wszczęcia procedury wprowadzenia zmian w dokumentacji dla obszaru Natura 2000 oraz wpisanie gatunku na listę przedmiotów ochrony. Zgodnie z informacją uzyskaną w dniu 8 kwietnia 2016 r., wniosek nie uzyskał akceptacji organu nadrzędnego. Biorąc powyższe pod uwagę, pozostawienie informacji o zdefiniowanych zagrożeniach istniejących i potencjalnych w stosunku do kumaka nizinnego jest nieuzasadnione. W związku z czym, z treści zarządzenia usunięto informacje o kumaku nizinnym, pozostawiając informację na jego temat jedynie w uzasadnieniu do zarządzenia.

4	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	Czegoś tu brakuje? <i>zmniejszaniem?</i>	Uwaga uwzględniona.	Uwaga odnosi się do opisu zagrożenia o kodzie „K02.01”, tabeli załącznika nr 3 do projektu zarządzenia udostępnionego do udziału społeczeństwa. Analiza treści uwagi oraz projektu zarządzenia pod kątem precyzyjności zapisów wykazała konieczność zmian w omawianym zakresie, w związku z czym część opisu zagrożenia odnoszącą się do jednego z płatów siedliska przyrodniczego 3150 uzyskała brzmienie: „(...)W przypadku siedliska 3150 nastąpi stopniowe wypływanie i lądowacenie zbiornika, skutkujące zanikiem m.in. roślin wskaźnikowych i zmniejszeniem się powierzchni lustra wody. (...)”
5	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	„Tak określony cel jest trudny do zweryfikowania. Nie wiadomo jaki poziom wystarczy aby cel został osiągnięty. Proszę poprawić.”	Uwaga uwzględniona.	Uwaga odnosi się do treści załącznika nr 4 do projektu zarządzenia, wskazującego na cele działań ochronnych w obszarze Natura 2000. Analiza treści uwagi oraz projektu zarządzenia pod kątem precyzyjności zapisów wykazała konieczność zmian w omawianym zakresie, w związku z czym z treści zarządzenia w części odnoszącej się do siedlisk przyrodniczych 3150, 6410 i 6510 usunięto słowo „około”. W związku z czym, cele działań ochronnych, w zakresie ww. siedlisk przyrodniczych otrzymały brzmienie: 1) W stosunku do siedliska 3150: „Zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 16 ha oraz utrzymanie obecnego stanu zachowania (FV – stan właściwy).” 2) W stosunku do

					<p>siedliska 6410: „Zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 50 ha oraz poprawa jego stanu zachowania z U2 (stan zły) na U1 (stan niezadowolający). Ponadto, celem działań ochronnych jest poprawa parametru struktury i funkcji siedliska poprzez zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz ograniczenie występowania procesu sukcesji.”</p> <p>3) W stosunku do siedliska 6510: Zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 40 ha oraz poprawa jego stanu zachowania z U2 (stan zły) na U1 (stan niezadowolający). Ponadto, celem działań ochronnych jest poprawa parametru struktury i funkcji siedliska poprzez zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz ograniczenie występowania procesu sukcesji.”</p>
6	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	„Czy chodzi tutaj o poprawę parametru Ekspansja krzewów i podrostu drzew? Jeśli tak to proszę uzupełnić.”	Uwaga uwzględniona.	Uwaga odnosi się do treści załącznika nr 4 do projektu zarządzenia, wskazującego na cele działań ochronnych w obszarze Natura 2000, w części odnoszącej się do siedlisk przyrodniczych 6410 i 6510. Planowane do realizacji działania z zakresu ochrony czynnej, polegające m.in. na ekspansywnym użytkowaniu trwałych użytków zielonych w granicach ww. siedlisk przyrodniczych mają na celu zapewnienie warunków do wzrostu udziału gatunków charakterystycznych i dominujących, ograniczenia ekspansji krzewów i podrostu drzew, a także

					<p>ograniczenia występowania gatunków inwazyjnych.</p> <p>Ograniczenie procesu sukcesji wtórnej jest zatem pojęciem szerszym i nie odnosi się wyłącznie do ekspansji krzewów i podrostów drzew, dlatego też uzupełnienie treści zarządzenia jedynie w tej części nie znalazłoby uzasadnienia. Analiza treści uwagi oraz projektu zarządzenia pod kątem precyzyjności zapisów wykazała jednak konieczność zmian w omawianym zakresie, w związku z czym treść zarządzenia w części odnoszącej się do celów działań ochronnych siedlisk przyrodniczych 6410 i 6510 została przeredagowana i otrzymała brzmienie:</p> <p>4) W stosunku do siedliska 6410: „Zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 50 ha oraz poprawa jego stanu zachowania z U2 (stan zły) na U1 (stan niezadowolający). Ponadto, celem działań ochronnych jest poprawa parametru struktury i funkcji siedliska poprzez zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz ograniczenie występowania procesu sukcesji.”</p> <p>5) W stosunku do siedliska 6510: Zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 40 ha oraz poprawa jego stanu zachowania z U2 (stan zły) na U1 (stan niezadowolający). Ponadto, celem działań ochronnych jest poprawa parametru struktury i funkcji siedliska poprzez zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego</p>
--	--	--	--	--	---

					roślin oraz ograniczenie występowania procesu sukcesji.” Punktem wyjścia do weryfikacji osiągnięcia celu wynikającego z zapisów planu są oceny poszczególnych wskaźników parametru struktury i funkcji siedlisk, nadane podczas prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych.
7	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	Proszę ujednoczyć zapis publikatora. W zarządzeniu wpisane jest (Dz. U. z 2015r. poz. 1651 i 1936 oraz 2016r. poz. 422)	Uwaga nieuwzględniona.	Uzasadnienie do uwagi zawarto w punkcie 1 tabeli.
8	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	Dlatego należy usunąć z zarządzenia.	Uwaga uwzględniona.	Uwaga odnosi się do treści uzasadnienia do zarządzenia w części dotyczącej informacji na temat występowania w granicach obszaru Natura 2000 kumaka nizinnego oraz podjętych w tej sprawie działań. Z treści zarządzenia usunięto informacje o kumaku nizinnym, pozostawiając informację na jego temat jedynie w uzasadnieniu do niniejszego aktu prawa miejscowego.
9	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	Uwaga jak w zał. nr 4	Uwaga uwzględniona.	Uwaga odnosi się do treści uzasadnienia do zarządzenia, w części dotyczącej informacji na temat celów działań ochronnych. Analiza treści uwagi oraz projektu zarządzenia pod kątem precyzyjności zapisów wykazała konieczność zmian w omawianym zakresie, w związku z czym z treści zarządzenia w części odnoszącej się do siedlisk przyrodniczych 3150, 6410 i 6510 usunięto słowo „około”. W związku z czym, cele działań ochronnych, w zakresie ww. siedlisk przyrodniczych otrzymały brzmienie: 6) W stosunku do

					<p>siedliska 3150: „Zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 16 ha oraz utrzymanie obecnego stanu zachowania (FV – stan właściwy).”</p> <p>7) W stosunku do siedliska 6410: „Zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 50 ha oraz poprawa jego stanu zachowania z U2 (stan zły) na U1 (stan niezadowalający). Ponadto, celem działań ochronnych jest poprawa parametru struktury i funkcji siedliska poprzez zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz ograniczenie występowania procesu sukcesji.”</p> <p>8) W stosunku do siedliska 6510: Zachowanie siedliska w obszarze o powierzchni 40 ha oraz poprawa jego stanu zachowania z U2 (stan zły) na U1 (stan niezadowalający). Ponadto, celem działań ochronnych jest poprawa parametru struktury i funkcji siedliska poprzez zapewnienie warunków dla rozwoju właściwego składu gatunkowego roślin oraz ograniczenie występowania procesu sukcesji.” Tożsamy zapis zastosowano w uzasadnieniu do zarządzenia.</p>
10	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	29 listopada 2016 r.	Proszę ujednoczyć zapis publikatora. Wcześniej w uzasadnieniu wpisane jest (Dz. U. z 2015r. poz. 1651 z późn. zm.)	Uwaga uwzględniona.	Uwaga odnosi się do treści oceny skutków (OSR) do zarządzenia. Analiza treści uwagi i zapisów uzasadnienia do zarządzenia i dokumentu pod nazwą ocena skutków regulacji wykazała konieczność zmian w omawianym zakresie. W związku z czym, przywołując akty normatywne w uzasadnieniu do

					zarządzenia i ocenie skutków regulacji, oznaczenie dzienników urzędowych i pozycji w których ten akt był publikowany przedstawiono stosując oznaczenie rocznika i pozycji tekstu jednolitego ustawy oraz ewentualnej informacji o dokonaniu w ustawie zmian poprzez wyrażenie „z późn. zm.”, z uwzględnieniem aktualnej publikacji tekstu jednolitego ustawy.
--	--	--	--	--	---

Uwzględnienie niektórych ze zgłoszonych uwag w ramach procedury udziału społeczeństwa, wiązało się z dokonaniem zmian w treści projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w zakresie precyzyjności i czytelności zapisu. Zmiany dotyczyły uzupełnienia lub przeredagowania tekstu w załączniku numer 3 i 4 do zarządzenia.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak: LEX-III.0521.1.16.2016 z dnia 24 marca 2017 r. uzgodnił projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- 4) jednostki organizacyjne, których zasięg działania obejmuje teren obszaru Natura 2000.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu;
- 3) na podstawie art. 131 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz art. 28 ust. 5 i art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, może być poddany opiniowaniu przez regionalną radę ochrony przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości około 850 000 zł (słownie: osiemset pięćdziesiąt tysięcy złotych) w przeciągu 10 lat obowiązywania planu zadań ochronnych. Skutki finansowe przedmiotowej regulacji wynikać będą z realizacji zaprojektowanych w planie zadań ochronnych działań ochronnych i monitoringu, których koszty mogą być finansowane w szczególności ze środków pochodzących z:

- 1) budżetu państwa na zasadach ustalonych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, z późn. zm.);
- 2) ubiegania się o pozyskanie środków finansowych z Narodowego lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz programów unijnych, w tym PROW.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działów: „Uprawy rolne, chów o hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową”, „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta zarządzeniem jest objęta prawem Unii Europejskiej i jest zgodna z tym prawem.